

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Saraceni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

famulari Iudeis: nam additur, & *Saracenis. cap. Iudeis, 2^a de Iudeis*: Secunda est, præponere Iudeum publicis officiis; nam additur *vel. Paganum, c. cum sit, c. ex speciali, de Iudeis*, quibus adde illa generaliter prohibita, "portare nimirum lignamina, vel victualia, vel arma, &c. ad Christiani nominis inimicos, matrimonia cum infidelibus inire, &c. in *Bulla Carne Domini*."

8. Sed, contra dictas prohibitiones ire, esse morale: Dico contra has duas postremas esse morale, quia delatio lignaminum sub excommunicatione lata sententiae Pontifici reservata cavetur in d. *Bulla Coena*: & matrimonium contrahere cum infidelis, non est solum illicitum, sed invalidum ex disparitate cultus, quod est impedimentum dirimens: lege fuisse Sanch. lib. 7. de matr. a d. 71. At cum in cæteris non sit universum fulminata excommunicationis, & in aliquibus sit solum ferenda, non facile possumus, ut diximus in nostro episc. de exp. sacrif. lib. 3. cap. 1. §. 8. ex ipsa poena gravitatem culpæ colligere. Cætero Palais loc. cit. num. 17. docet solum esse mortale delinquere in sex postremis casibus adductis num. 6. quia in illis, tum ex parte materiae, actiones prohibita sunt graves. Sa Genivius v. *Idem*. num. 1. & Arragonius 2. 2. quæst. 10. art. 9. putat nunquam esse mortale, nisi ea sit familiaritas, ut suboritur periculum subversionis; adde, vel nisi communicatio per illas actiones exhibita fiat ad favendum falsis ritibus. Ratio autem esse potest, quia, præciso hoc periculo, vel est res non magni momenti, qualis censetur civilis communicatio in humanis etiam cum excommunicato vitando, vel certe, cessante eo periculo, cum cesset finis saltem præcipuus prohibitionis, videtur cessare & prohiberi juxta supra dicta §. 7. num. 38. Vtraque sententia sua probabilitate non caret.

9. Præter famulatum, officia publica, & delationem armorum, quæ modò num. 7. insinuavimus, & alia quæ universè in superioribus de Paganis dicta sunt unum duntaxat, de quo olim interrogatus suum, hic explicandum occurrit.

10. Erat Turca Mefanæ ita suæ ſuperſtitionis non bibendi vinum tenax, ut illud, propinante Domino, omnino reſpuerit, reſtans vinum ebibere eſſe adverſus ſuam legem; atque adeo grave peccatum contra Deum. Quæſivit Dominus, an vinum ipſe nihilominus propinare licet poſſet, & ad illud ebibendum invitare? Reſpondi ex objecto certè peccatum non eſſe, vinum bibere, at nunc eſſe peccatum ex conſcienciâ erronea illius mæcipij? Nam ſicuti, ſi Chriſtianus putans eſſe mortale, vinum extra comestionem bibere in die jejuniij, ſi bibat, peccat conſciencia erronea, quia conſciencia eſt proxima regula operationis in omnibus, ita in Turca, &c. Poterit igitur Dominus docere mæcipium de ſuo errore, quo à Turca depoſito jam licebit ei vinum propinare. At difficultas erat, quòd Turca doctenti Domino nulla ratione acquieſcebat, & interim vini ſuavitæ pellectuſ, bibere cum prædicta conſciencia erronea ſubinde non recuſabat. Hoc igitur eſt, quod quæritur, an ſcilicet poterit tunc Dominus ad bibendum excitare? Dixi non poſuiſſe, quia verè cooperatus eſſet cum alterius peccato, perinde ac ſi illi Chriſtiano, eo errore non depoſito, potum vini contra diem jejuniij perſuaſiſſet. Scio quendam poſuiſſe hanc doctrinam nimis ſcrupuloſam, ſed certè immerito, cum non appareat, unde Dominus id ſine ulla cauſa præſtans poſſit à peccato cooperationis excuſari.

1. **Q**uamvis naturale præceptum sit, ut indoctus de fidei dogmatibus non disputet; esse enim periculum se fallendi; decipiendique simplices, si forte audirent; unde & peccatum mortale ex genere suo committeret.

6. Iure Ecclesiastico interdicitur communicatio Christianorum cum Iudeis, & speciatim quidem prohibetur undecim actiones, nimirum cum Iudeis habere, eorum azimis vesci, Iudeis Medicis uti, ab eisdem medicamentis accipere, cum ipsis simul se in balneo lavare, eos invitare, vel ad eorum convivium accedere, esse obstrictos, aut nurrices ipsorum, in eorum domibus iisdem famulari, iisdem legata in Testamentis relinquere, eorumdem esse mancipium, iisdem publica officia committere: ita toto titulo de Iudeis, & c. Nullus, cap. omnes, 289. al. alique textu reducti à Cætro Pal. rom. 1. tr. 4. d. 2. p. 9. num. 6. & Sanc Bonac. Coninch. ibid.

7. Haec autem speciales prohibitiones solum sunt de
Iudeis, non vero generaliter de omnibus infidelibus:
quia textus de Iudeis dumtaxat loquitur: Ita Castro
Palibid. num. 8. contra Sanch. & Suarium *ibid. cit.* Duæ
nihilominus actiones ad alios extenduntur. Prima est